

Evaluatie

Pilot 16 uur VVE in

Oosterwolde, 18-05-2020

Inhoud

Voorwoord.....	3
Inleiding	4
1. De pilot	7
1.1 Voorbereiding Pilot.....	8
1.2 De resultaten.....	9
3. Ouders aan het woord	11
3.1 Ouder 1: RUST IN DE TENT	11
3.2 Ouder 2: DE PILOT DIE RUST BRACHT.....	12
3.3 Ouder 3: LOSLATEN	14
3.4 Duiden van de verhalen van ouders.....	15
4. Conclusie en aanbevelingen	17
4.1 Communiceren van wat leeft en speelt bij ouders.....	17
4.2 Communiceren van de meerwaarde van de pilot	17
5. VE 16 uur op alle PSG locaties.....	18
6. Financiën	20

Voorwoord

Voor u ligt de evaluatie van de pilot 16 uur Voorschoolse Educatie (VE) in Peuterspeelgroep Nijntje in Oosterwolde.

Vanaf augustus 2019 is deze Pilot gedraaid om ervaring op te doen bij het vormgeven van de uitbreiding van aanbod VE van 10,5 naar 16 uur. Deze pilot is daarmee de aanloop naar de verplichte invoering van een aanbod VE 16 uur met ingang van het schooljaar 2020-2021. In goed overleg met de gemeente, de oudercommissie PSG Nijntje, de Centrale Oudercommissie en natuurlijk de pedagogisch medewerkers is deze Pilot uitgevoerd.

In deze evaluatie leest u hoe we de pilot vorm hebben gegeven en wat de ervaringen, resultaten en aanbevelingen zijn. Ook laten we ouders aan het woord, die vertellen hoe zij tegen de Pilot aankeken, en hoe zij de Pilot ervaren hebben.

Wij hebben met veel plezier deze Pilot uitgevoerd en hopen dat dit verslag er aan bijdraagt VE 16 uur op zoveel mogelijk Peuterspeelgroepen in te mogen voeren met ingang van het schooljaar 2020-2021!

Wij wensen u veel plezier bij het lezen van deze evaluatie.

Een reactie stellen wij zeer op prijs!

Mede namens de oudercommissie en pedagogisch medewerkers van PSG Nijntje,

Hester Plomp
Directeur bestuurder

Inleiding

Al vanaf 2003 wordt in de gemeente Ooststellingwerf VVE uitgevoerd, eerst alleen op één of twee voormalige peuterspeelzalen en twee basisscholen, later op steeds meer peuterspeelgroepen en scholen. VE was eerst alleen mogelijk op grotere peuterspeelzalen met (deels) twee pedagogisch medewerkers op de groep. Door de harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzalen werd het mogelijk vanaf augustus 2016 op alle groepen met twee pedagogisch medewerkers te werken en kon VE ook op meer peuterspeelgroepen uitgevoerd worden. Zeven van de negen peuterspeelgroepen bieden nu de mogelijkheid van VE voor doelgroeppeuters. Peuters die in aanmerking komen voor VE mogen een extra, derde dagdeel gratis naar de peuterspeelgroep en worden door een van de pm-ers getutord. Meedoen aan VE betekent onder andere dat een peuter 10 of 10,5 uur naar de peuterspeelgroep gaat, maximaal met drie verschillende gezichten te maken heeft, en dat er met een VE methode gewerkt wordt. Zo wordt de ontwikkeling van de peuter zo goed mogelijk bevorderd.

Vanaf het schooljaar 2020-2021 is het wettelijk verplicht om meer uren VE aan te bieden. Dat betekent dat de gemeente Ooststellingwerf verplicht is een aanbod te hebben van 16 uur VE (Voorschoolse Educatie) aan doelgroep peuters.

In de concept nota Spelenderwijs van de OWO-gemeenten waarin het voor- en vroegschoolse beleid is geformuleerd staat het als volgt.

Onderwijskansenbeleid

Onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling en ontplooiing van kinderen. Landelijk wordt ingezet op gelijke onderwijskansen voor alle kinderen. Om dit te realiseren hebben gemeenten vanuit het Rijk twee taken op het gebied van voorschoolse voorzieningen.

De eerste taak is de verantwoordelijkheid om in een toegankelijk, dekkend en kwalitatief hoogwaardig aanbod voorschoolse voorzieningen te voorzien. Specifiek voor ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst.

De tweede taak heeft betrekking op een toegankelijk, dekkend en kwalitatief hoogwaardig VVE-aanbod op voorschoolse voorzieningen.

In de OWO-gemeenten streven we ernaar zoveel mogelijk kinderen deel te laten nemen aan voorschoolse voorzieningen. Deelname aan een voorschoolse voorziening heeft een positief effect op de cognitieve-, taal- en sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Daarnaast stimuleert het de gezondheid en het welbevinden van kinderen in het algemeen.

Uitgangspunten:

- *In de OWO-gemeenten bezoeken alle kinderen een voorschoolse voorziening.*
- *Binnen de OWO-gemeenten is er een toegankelijk, dekkend en kwalitatief hoogwaardig aanbod van voorschoolse voorzieningen en VVE.*

Voor- en vroegschoolse educatie

Een onderdeel van het onderwijskansenbeleid is Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Het doel van VVE is dat kinderen zonder of hooguit met een beperkte achterstand aan groep 3 kunnen beginnen. Vanuit de landelijke kaders en wetgeving richt VVE zich op kinderen vanaf 2,5 jaar tot 6 jaar. De voorschoolse periode reikt van 2,5 tot 4 jaar, de vroegschoolse periode van 4 tot 6 jaar (groep 1 en 2 van het basisonderwijs). In dit beleidsplan staat beschreven hoe de gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland uitvoering geven aan het onderwijskansenbeleid.

Doelgroepdefinitie voorschoolse periode

Het Rijksbudget dat gemeenten ontvangen voor voorschoolse educatie is gebaseerd op de VVE-doelgroep in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar.

Gemeenten mogen hun eigen doelgroepdefinitie hanteren. In de OWO-gemeenten kunnen peuters vanaf 2 jaar gebruik maken van de peuteropvang. Alleen peuters met een VVE-indicatie kunnen vanaf 2,5 jaar gebruik maken van het extra aanbod.

In de OWO-gemeenten zijn de volgende criteria geformuleerd (doelgroepdefinitie) op basis waarvan een VVE-indicatie door de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) kan worden toegekend:

- Laag opleidingsniveau van één of beide ouders of verzorgers (maximaal eind-examen niveau LBO/VBO, praktijk onderwijs of vmbo basis- of kaderberoeps-gerichte leerweg; dit is conform de 'oude' gewichtenregeling van het onderwijs).
- Laag stimulerend vermogen in de omgeving (bv. thuistaal, indicatie stevig ouderschap, omgevingsanalyse).
- Het kind heeft een laag niveau op één of meer van de volgende gebieden: taal, rekenen, motorische- en/of sociaal emotionele vaardigheden.

De JGZ is vanuit landelijke wetgeving aangewezen als onafhankelijk indicatie orgaan. De VVE-indicaties worden afgegeven op het consultatiebureau (CB). De indicaties zijn gebaseerd op omgevings-, ouder- en kindfactoren. De criteria worden gezien als risicofactoren, waarbij er bij aanwezigheid van de criteria niet automatisch een VVE-indicatie wordt afgegeven. De professionele inschatting van de jeugdverpleegkundige is hierbij doorslaggevend.

VVE-indicatiestelling

- De OWO-gemeenten streven naar 100% bereik van geïndiceerde VVE-peuters.
- In de OWO-gemeenten verwijzen ook andere professionals op basis van hun deskundige inschatting een peuter naar de JGZ voor een VVE-indicatie. Denk hierbij bv. aan pedagogisch medewerkers, kleuterleerkrachten of medewerkers van Vluchtelingenwerk. De JGZ blijft altijd de partij die de VVE-indicatie afgeeft.

Toeleiding

Gemeenten moeten afspraken maken met de betrokken partners over toeleiding van kinderen met een VVE-indicatie. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor voldoende VVE-plaatsen en een goede toegankelijkheid van Voor- en Vroegschoolse Educatie.

Kinderen met een VVE-indicatie volgen een VVE-aanbod in de voorschoolse periode, waarbij het kind gebruikt maakt van 16 uur VVE per week, in elk geval met ingang van augustus 2020. Tot augustus 2020 bedraagt het aantal uren VVE in de voorschoolse periode 10 of 10,5 uur per week.

Het VVE-aanbod in de OWO-gemeenten is als volgt;

- In Opsterland zijn minimaal 43 VVE-plaatsen vanuit 7 organisaties op 14 locaties in 11

kernen;

- In Ooststellingwerf zijn minimaal 57 VVE-plaatsen bij Scala op 7 locaties in 6 kernen;
- In Weststellingwerf zijn minimaal 40 VVE-plaatsen op 4 locaties van Doornijk in 2 kernen.

In de OWO-gemeenten zijn over de toeleiding naar het VVE-aanbod afspraken gemaakt met de betrokken ketenpartners.

Bereik van VVE

In de OWO-gemeenten maakt ruim 70% van de ouders waarvan het kind een VVE-indicatie heeft ook werkelijk gebruik van het VVE-aanbod. Er zijn verschillende redenen waarom ouders geen gebruik maken van het VVE-aanbod (non-bereik). Bijvoorbeeld:

- Ouders delen de visie op de spraaktaalontwikkeling van de JGZ (het consultatiebureau) niet.
- Het kind bezoekt kinderopvang zonder VVE of een gastouder.
- Afstand tot de VVE-locatie is bezwaarlijk.

Tot zover de concept nota Spelenderwijs.

In goed overleg met de gemeente en Centrale Oudercommissie Peuterspeelgroepen (COP) hebben we in Ooststellingwerf een pilot 16 uur VE gedraaid ter voorbereiding op de wettelijke invoering per augustus 2020. Enerzijds om ervaring op te doen en anderzijds om de deelname van VE peuters te verhogen en daar de huidige nadelen van drie dagdelen VE te verminderen. In de gemeente Ooststellingwerf is het aantal doelgroep peuters hoog. We zien dat ouders niet altijd willen deelnemen met name op peuterspeelgroepen waar standaard de middag aangeboden wordt als derde gratis dagdeel conform de afspraak met de gemeente. Juist op deze grotere locaties komen de meeste doelgroepeuters. De middag is van 13.00-16.00 uur. Deze tijden sluiten slecht aan bij het continuurooster van de basisschool en ouders geven steeds vaker aan hier geen gebruik van te willen maken. Ouders met peuters zonder VE indicatie kiezen niet voor een middagdeel, dat komt maar een enkele keer per jaar voor. Dit heeft als gevolg dat de middaggroepen bijna geheel bestaan uit doelgroep peuters terwijl ons beleid er juist op gericht is dat we gemengde groepen hebben. Alle peuters leren immers van elkaar. Als de middaggroep gevuld is met 16 doelgroepeuters betekent het ook dat dit erg intensief is voor de pedagogisch medewerkers om alle peuters goed te kunnen begeleiden. Het komt daarom met enige regelmaat voor dat een derde pm-er ingezet moet worden.

1. De pilot

We hebben ervoor gekozen om de pilot op de peuterspeelgroepen van Nijntje uit te voeren omdat dit een locatie is waar veel doelgroep peuters (met een VE indicatie) komen en dit onze grootste locatie is. De openingsuren waren voor de pilot op de ochtenden van 8.30 uur tot 12.00 uur en op de middagen van 13.00 tot 16.00 uur.

Uitbreiding naar 16 uur kan op diverse manieren:

- 4 ochtenden van 4 uur
- 4 ochtenden van 3,5 uur en 1 middag van 2,5 of 3 uur. (2 uur is te weinig om een programma te kunnen draaien)
- 5 ochtenden van 3,25 uur
- 3 dagen van 8.30 uur tot 14.00 uur
- Een opbouw van eerst minder dagdelen, later meer dagdelen (eerst bijv. 12 uur en als de peuter bijna vier jaar oud is, 20 uur)
- En vele andere varianten in duur dagdelen en combinaties.

Wij hebben gekozen voor het uitbreiden van het aantal uren per dag aansluitend op de ochtenden met 2 uren tot 14.00 uur omdat:

- dit aansluit op de lestijden van de basisscholen
- vijf dagen VE wordt gegeven en de VE peuters drie dagen kunnen komen verdeeld over alle dagen, waardoor er gemengde groepen ontstaan van VE en niet VE peuters
- er meer ruimte komt in het programma om projecten te draaien
- het ouders meer mogelijkheden biedt om (vrijwilligers)werk, mantelzorg, sporten etc. onder openingstijden te verrichten.

Dit betekent het volgende:

- De middag valt af als dagdeel
- De openingstijden zijn op alle dagen van 8.30 uur tot 14.00 uur
- De doelgroep peuters met een VE indicatie gaan 3 dagen
- Peuters zonder VE indicatie gaan 2 dagen.

De verwachting was dat we met de Pilot de volgende resultaten kunnen behalen:

- Gemengde groepen van peuters met en peuters zonder VE indicatie
- Meer tijd en aandacht voor alle peuters en hun ontwikkeling
- Meer variatie in activiteiten
- Meer ruimte voor extra activiteiten zoals projecten
- Aansluiting bij het continuïteitsooster van de basisschool
- Meer en makkelijker samenwerking mogelijk met de basisscholen
- Toename in het aantal peuters dat deelneemt aan VE
- Langere openingstijden kunnen beter aansluiten bij ouder(s) met zorgtaken, (vrijwilligers) werk, scholing of andere bezigheden
- Aantrekkelijker voor pedagogisch medewerkers om te werken op de peuterspeelgroep doordat grotere arbeidsovereenkomsten aangeboden kunnen worden
- Een betere verhouding tussen openingsuren en taakuren, waardoor de exploitatie kostendekkender wordt.

1.1 Voorbereiding Pilot

Intern en met de gemeente zijn de diverse mogelijkheden voor de invulling van de Pilot besproken. Vervolgens is een werkgroep opgericht, bestaande uit pedagogisch medewerkers van PSG Nijntje aangevuld met pedagogisch medewerkers van andere PSG en een buurtsportcoach. Deze werkgroep is een aantal keren bij elkaar geweest om een dagprogramma te maken. De uitkomst hiervan was dat het ochtend programma gelijk zou blijven en dat de extra uren besteed zouden worden aan extra activiteiten zoals een beweeg of muziek activiteit of een bezoekje aan de bibliotheek.

De Centrale Ouder Commissie Peuterspeelgroepen (COP) is in de vergadering van 22 mei ingelicht over het voornemen een Pilot te beginnen. De belangrijkste vragen waren:

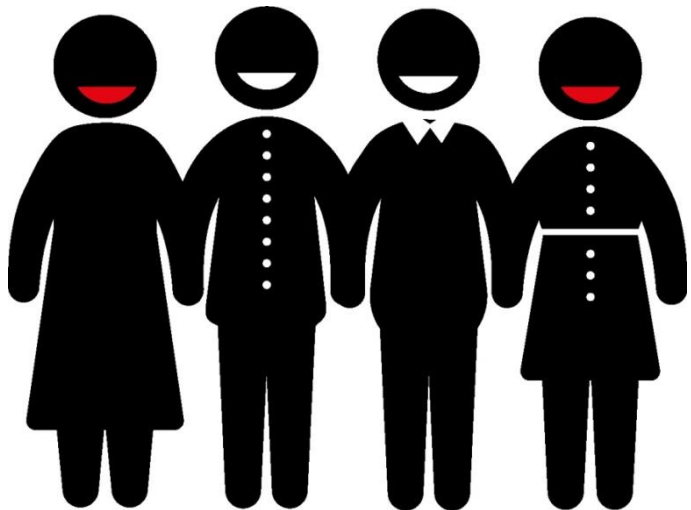
- kinderen gaan als ze bij de peuterspeelgroep vandaan komen weer op bed bij de kinderopvang. Is dit niet te lang voor een peuter? *Antwoord : ouders mogen zelf kiezen of ze hun jonge peuter tot 14.00 willen laten blijven. Op plekken waar kinderen al langere tijd langere dagen naar de speelgroep gaan, wordt aangegeven dat het heel snel went.*
- is dit voor de pedagogisch medewerkers wel haalbaar om de hele dag zonder pauze door te gaan. Peuters die jengelig en moe worden. Wordt dit geen uitputtingsslag? De peuters hebben ook voldoende slaap nodig. *Antwoord : de pedagogisch medewerkers bij Nijntje vinden dit een uitdaging. Zij hebben er heel veel zin in en zien dit met een goed programma zeker zitten.*
- kunnen de niet VE kinderen ook om 12 uur naar huis en is dit niet te verwarrend dat de ene helft naar huis mag en de andere helft niet? *Antwoord : op de basisschool worden ook vaak de jongste kinderen om 12 uur opgehaald en de ervaring leert dat dit geen problemen oplevert. Kinderen kunnen op deze manier ook wennen aan de stap naar de basisschool. Vooral nog gaan we er van uit dat alle peuters tot 14.00 uur blijven.*

De uitkomsten van het overleg waren dat de ouders de informatie heel duidelijk vonden, zij in konden stemmen met de Pilot en met ons heel benieuwd waren naar de uitwerking.

Op 17 juni 2019 is er vervolgens een ouderavond gehouden op PSG Nijntje, waar ongeveer een derde van alle ouders aanwezig waren. Vooraf hebben alle ouders schriftelijke informatie ontvangen en zijn zij persoonlijk door de pm-ers uitgenodigd. Waar nodig of wenselijk hebben de pm-ers voor, tijdens en na de ouderavond veel informatie gegeven en vragen van ouders beantwoord. Ook telefonsich zijn door pm-ers en medewerkers Centraal Bureau nog vele vragen beantwoord. Op de ouderavond was ook een sleutelpersoon, die Arabisch en Koerdisch spreekt aanwezig om desgewenst te vertalen.

De vragen in het COP kwamen ook op de ouderavond naar voren en varieerden van : "Houdt mijn peuter dat wel vol" tot "kan mijn peuter straks ook vijf dagen komen?". Aan het eind van de ouderavond gaven de ouders aan tevreden te zijn met alle duidelijke informatie en een pilot met vertrouwen tegemoet te zien.

De pm-ers van Nijntje hebben vervolgens alle praktische zaken geregeld: regels en (hygiene)protocollen die gemaakt en aangepast moesten worden omdat er nu ook geluncht werd. Schoonmaakschema's, aanschaf borden, bestek, extra koelkast, afwasmachine en het belangrijkste de dagindeling met extra activiteiten. Gekozen is voor een projectaanpak van steeds 6 weken met 1 thema zoals bijvoorbeeld bewegen, gezond eten, lezen. Daarnaast moesten de contracten van ouders aangepast worden en een deel van de ouders is geholpen bij het aanvragen van verhogen van de kinderopvangtoeslag.

1.2 De resultaten

Allereerst lopen we de aannames die we gemaakt hebben na, daarna laten we de ouders aan het woord.

Gemengde groepen van peuters mét en peuters zonder VE indicatie

Doordat de middaggroepen met bijna alleen VE peuters zijn vervallen en de VE peuters over 5 dagen en twee zalen verdeeld kunnen worden, zien we dat de groepen meer gemengd zijn.

Toename in het aantal peuters dat deelneemt aan VE

Het aantal peuters dat deelneemt aan VE is toegenomen. In augustus 2019 deden **21** peuters mee aan VE en momenteel, maart 2020, zijn er **27** peuters die aan VE meedoen. Dit is een **toename van ruim 28%**.

Meer tijd en aandacht voor alle peuters en hun ontwikkeling

Vooraf was een deel van de ouders bang dat hun peuter de lange dag niet vol zou houden. Afsproken werd met deze ouders dat zij het een paar weken aan zouden zien en als het niet ging zij hun peuter om twaalf uur zouden ophalen. In de praktijk bleek dat de peuters snel wendden en dat alle peuters tot twee uur wilden blijven en dat gebeurde ook. Dit geeft rust op de groepen en de pm-ers geven aan dat zij inderdaad meer tijd hebben voor de peuters en hun ontwikkeling. In eerste instantie werd die tijd niet veel langer omdat de lunch veel te veel tijd kostte. Het is mooi om peuters te leren zelf hun boterham te smeren, maar anderhalf uur werd als te lang ervaren. Daarom werd het na de kerstvakantie omgedraaid: peuters nemen zelf hun lunch mee en fruit wordt door Nijntje verstrekt. Zo leren peuters allerlei soorten fruit kennen én eten, want zien eten doet eten en blijft er meer tijd over voor het werken met de VE methode en extra activiteiten.

Meer variatie in activiteiten en meer ruimte voor extra activiteiten zoals projecten

Er werd thematisch te werk gegaan. Hier werden in het middagdeel activiteiten aan gekoppeld, zoals een muziekworkshop en een bezoek aan de bakker, bewegen met behulp van de buurtsportcoaches, taal samen met de bibliotheek en de scholen en het thema gezondheid. Hierbij werd aangesloten bij de thema's van de VE methode Piramide.

Aansluiting bij het continurooster van de basisschool

De nieuwe openingstijden sluiten aan bij de basisschool, waardoor ouders die meerdere kinderen hebben in brede school MFS Zuid maar 1 keer hun kinderen hoeven op te halen. Ook is dit voor de kinderopvang makkelijker: zij kunnen peuters en schoolkinderen gezamenlijk ophalen.

Meer en makkelijker samenwerking mogelijk met de basisscholen

De aansluiting voor de doorgaande leerlijn is gemakkelijker te maken door de aansluitende openingstijden met de basisscholen. Projecten, zoals de Kinderboekenweek en de Voorleesdagen zijn gezamenlijk met de kleuters opgepakt. Peuters zijn gewend aan langere dagen en kunnen als zij bijna vier zijn een hele dag meelopen op hun nieuwe school in plaats van een dagdeel. Een koppeling van activiteiten met het aanbod van de naschoolse activiteitenkalender kon gemaakt worden. De gastdocenten die na schooltijd een activiteit begeleiden voor basisschoolkinderen kwamen eerst bij de peuters in de groep tussen twaalf en twee uur, een voorbeeld hiervan is de muziekworkshop.

Langere openingstijden kunnen beter aansluiten bij ouder(s) met zorgtaken, (vrijwilligers) werk, scholing of andere bezigheden

Ouders geven aan dat zij meer rust ervaren en meer tijd hebben om andere zaken op te pakken.

Aantrekkelijker voor pedagogisch medewerkers om te werken op de peuterspeelgroep doordat grotere arbeidsovereenkomsten aangeboden kunnen worden

De pm-ers op Nijntje hebben meer uren kunnen werken én op 1 locatie. Het team van vijf medewerkers is goed op elkaar ingespeeld en geeft gezamenlijk vorm aan 16 uur VE. Voor peuters is het goed om steeds dezelfde, maximaal drie, gezichten te zien.

Een betere verhouding tussen openingsuren en taakuren, waardoor de exploitatie kostendekkender wordt.

Het beleid is dat tijdens openingstijden de pm-ers er zijn voor de peuters en dat taakuren, zoals gesprekken met ouders, handelingsplannen maken, thema's voorbereiden, overleg met basisscholen, GGD, Integrale vroeghulp, cursussen EHBO, BHV, motiverende gespreksvoering, interactief voorlezen, signalering laaggeletterdheid en nog veel meer, na openingstijden worden uitgevoerd. Door de verlengde openingstijden is de verhouding openingsuren/taakuren inderdaad verbeterd. De inkomsten uit ouderbijdragen en subsidie gemeente zijn hoger geworden. Het koptarief op elk uur per peuter is verlaagd en de VE subsidie per deelnemende VE peuter is verhoogd. Alhoewel nog niet kostendekkend in het totaal van alle PSG kan er berekend worden dat bij invoering van VE op zoveel mogelijk locaties het koptarief kan vervallen.

In totaal hebben gemiddeld 60 peuters per maand PSG Nijntje bezocht in de Pilotperiode. Daarvan kwamen gemiddeld 6 peuters 1 dag, waarbij opvalt dat dit alleen KOT ouders betrof, gemiddeld 28 peuters kwamen twee dagen, en gemiddeld 1 peuter kwam drie dagen. Het aantal VE peuters die drie dagen kwamen betrof gemiddeld 25 per maand.

3. Ouders aan het woord

We vinden het belangrijk ouders aan het woord te laten over hoe zij de pilot Voorschoolse Educatie op peuterspeelgroep Nijntje hebben ervaren. Wij hebben bewust gekozen om de ouders via 'narratief onderzoek' te bevragen en dit te duiden. Duiken in verhalen en duiden van verhalen.

Narratief onderzoek is onderzoek naar de onbekende weg. Het geeft ook antwoord op vragen die je niet gesteld hebt. Dat komt omdat je in narratief onderzoek vraagt naar concrete gebeurtenissen, situaties en voorbeelden. Mensen gaan dan betekenis geven aan wat ze hebben meegemaakt. Ze gaan verbanden leggen. Dat levert meer en andere informatie op dan vragen naar iemands mening of tevredenheid. We hebben onderzoekster Riemie van Dijk (storytelling specialist EneRRgy) gevraagd om verhalen op te halen bij drie ouders. Wat ze gehoord heeft, heeft ze uitgewerkt in een verhaal en na feedback van ouders verwerkt in definitieve verhalen van ouders

3.1 Ouder 1: RUST IN DE TENT

Lies Ekhart is blij met de nieuwe manier van werken op Nijntje. Voorheen was het rennen, vliegen, draven en draaide het gezinsleven op de dagen dat Lars naar de peuterspeelzaal ging om de verschillende haal-en-breng tijden van de kinderen. De pilot heeft ons op deze dagen rust gegeven.

Lies is de moeder van Fay (8 jaar), Noud (6 jaar) en Lars (3 jaar). "Tot aan de geboorte van Lars werkte ik vijf dagen per week, nu is dat vier dagen. Ik heb een pittige baan als Afdelingshoofd Supply Chain bij een productiebedrijf in Wolvega. Ruim voor de zomervakantie kregen we bericht dat Lars na de zomervakantie van half negen 's ochtends tot twee uur 's middags naar Nijntje mag. Eigenlijk heb ik er nooit bij stil gestaan of ik dit wel of niet wilde. Ik was alleen maar blij."

Eerst was het wel even wennen

"Toch was het eerst wel even wennen, ook omdat een aantal dingen gewijzigd waren. Voor de pilot gaven we de kinderen fruit mee; nu geven we brood mee en krijgen ze fruit van de peuterspeelzaal. Een paar keer schrok ik om twaalf uur, omdat ik dacht dat ik Lars moest ophalen. Ik was gewend om Lars om 11.50 op te halen en dan thuis een broodje met hem te eten. Na een paar keer merkte ik "Oeh, Lars is wel lang weg nu." Ik vroeg me af of hij het wel zou volhouden en niet heel moe zou zijn. Hij zat toen namelijk net op de wip: wel of niet een middagslaapje. Ik ging twijfelen. Vind ik het fijn dat ik meer rust heb of mis ik het momentje samen? Als ik hem te erg mis, kan ik hem altijd eerder ophalen, zei ik tegen mezelf. Daar heb ik toch niet voor gekozen. Ik koos voor hem en het groepsproces. Het gaat erom hoe Lars zich erbij voelt en hoe ik me erbij voel."

Vriendjes zien, puzzels maken, buiten op de trekker

"Lars vindt het geweldig om hier te zijn en hier te spelen. Hij gaat twee dagen naar de peuterspeelzaal en de andere dagen naar een gastouder. 's Ochtends als hij wakker wordt is één van de eerste dingen die hij vraagt "Ga ik vandaag naar de peuters?". Hij gaat met meer plezier naar de peuterspeelzaal dan naar de gastouder en dat zegt ie gewoon. Hij houdt van buiten spelen met de trekker. Voor Lars betekent naar Nijntje gaan ook dat hij zijn vriendjes ziet. "Is Semmie er ook mama?", vraagt hij dan. Als we de peuterspeelzaal binnen komen lopen wil hij heel graag dat mama even bij hem komt zitten en een puzzeltje met hem maakt. Dat is vaste prik: samen zitten en een puzzeltje maken. En natuurlijk probeert hij elke keer of mama daarna nog een puzzeltje wil maken. Ik heb gezien dat ander kinderen bij het vertrek van hun ouders gaan huilen en aan hun ouders hangen. Daar heeft Lars minder last van. Natuurlijk is het wel even zwaaien samen met een begeleider als mama weg gaat.

Daarnaast heb ik elke woensdag wel even een momentje met hem. Als ik hem weer kom ophalen en we zijn spulletjes inpakken, als we naar school lopen. Dan vraag ik hem: hoe was je dag, wat heb je gedaan? Dan heeft hij hele verhalen. Over wat ie met scheerschuim heeft gedaan; met wie hij die dag heeft gespeeld; dat hij een ballon heeft gemaakt waar zijn foto nog steeds opgeplakt moet worden.

Lars eet nu 's middags op de peuterspeelzaal. Thuis at hij altijd één broodje, dus gaf ik 'm steeds ééntje mee. Totdat Angenietje me vroeg "Wil je hem voortaan een extra broodje meegeven?" Dan merk je hoe je

vast zit in je eigen patronen; ik gaf zijn broer altijd één boterham mee, dus hem ook. Overigens merk ik nu ook dat Lars thuis beter op de stoel blijft zitten tijdens het eten.”

In de flow

“Onze oudste twee kinderen gaan naar de BSO van Flexkidz die ze na schooltijd van school ophaalt. Lars gaat daar af en toe heen als ik bijvoorbeeld op woensdag naar een cursus moet. In de oude situatie konden ze Lars niet om twaalf uur van de peuterspeelzaal halen. Nu hij later klaar is, is dat geen probleem. Hij gaat dan gewoon in de flow van het ophalen van de kinderen van de basisschool mee. Zo hoef ik mijn moeder, die het graag doet maar zelf ook 80 uur per week werkt, hier niet mee te belasten.

Ik merk inmiddels aan mezelf, hoeveel rust deze situatie me op de woensdag geeft. We zijn blij dat ze de tijden van school en peuterspeelzaal in één lijn hebben getrokken. Ondanks dat er genoeg tijd was, voordat we de andere kinderen om kwart over twee van school haalden, voelde het altijd als rennen en vliegen. Mijn hele tijdsbestek werd ingevuld door de tijden van de kinderen. Mijn man, die de kinderen op maandag naar school brengt, heeft dezelfde ervaring. Het scheelt nu twee uur op een dag. Twee uur extra, waardoor ik meer rust richting de kinderen kan uitstralen. Een broodje erin, drinken erin en daarna na zwemles, want ook dat gebeurt op woensdag. Vaak zit ik nu in een flow; ik werk op woensdag hele lijsten af, die ik normaliter in het weekend deed. Daardoor is er in het weekend meer tijd voor het gezin. Tijd om in ons eigen tempo ons eigen ding te doen.

Wat deze verandering ons gebracht heeft? Rust

3.2 Ouder 2: DE PILOT DIE RUST BRACHT

Dinanda Krahwinkel was vanaf het begin lyrisch over de pilot VVE. Ruim zeven maanden later ziet ze nog steeds alleen maar voordelen. Voor kinderen en ouders. Voor Pedagogisch Medewerkers en het peuterspeelzaalwerk. Voor leerkrachten en basisscholen.

Samen met haar vriend en drie kinderen woont ze zo'n beetje om de hoek van de Brede School. “David, de jongste ging eerst twee ochtenden per week van 08.30 tot 12.00 uur naar de peuterspeelzaal. Nu gaat hij twee dagen van 08.45 tot 14.00 uur naar de peuterspeelzaal. Vanaf het begin was ik lyrisch.”

Veel geplan en geregeld

Ik werk 32 uur per week als salaris administrateur. De middelste twee weken van de maand is het altijd knallen, omdat dan de salarissen eruit gaan. Mijn vriend werkt in de gevangenis in Veenhuizen en heeft onregelmatige diensten. Ik regel daarom het meeste thuis. Dat betekent zes uur opstaan en als we allemaal naar werk en naar school gaan, negentien boterhammen smeren. Om zeven uur breng ik de kinderen naar de oppas, waar zij ontbijten en rijd dan zelf door naar kantoor. Ook na schooltijd is er veel geplan en geregeld. Kinderen gaan naar zwemles, de zwemclub of zwemwedstrijden; willen met vriendjes spelen of gaan naar mijn ex die in Gorredijk woont. Als we vóór de pilot na 12.00 uur thuiskwamen, hadden David en ik net genoeg tijd om samen te eten. David was uitgeput, dus die wilde ik dan even laten slapen. Maar om 14.15 moest ik weer op school zijn om de andere kinderen op te halen. Ik heb een keer uitgerekend dat ik in drie uur vier keer heen en weer naar school liep. Reken maar uit: elke keer is 700 meter, dus da's goed voor je aantal stappen per dag.”

Extra tijd en aandacht

"De overgang naar twee dagen is eigenlijk zonder enige wanklank verlopen. Aan David heb ik niets gemerkt, blijkbaar zijn kinderen veerkrachtig genoeg om een langere dag te trekken. Voor mezelf is er ook weinig verschil. Of ik hem een fruitbakje meegeef of een broodbakje. Als ik nu David bij Nijntje ophaal, hebben we nog tien minuten de tijd om de andere kinderen van school te halen. David heeft zijn vaste ritme en dat loopt gewoon door. Hier op de peuterspeelzaal treft hij zoveel mogelijk dezelfde gezichten en is een duidelijke dagindeling. Ik vind het heel fijn dat de leidsters de tijd voor je hebben, zodat je kunt vertellen dat je kind niet goed heeft geslapen. Dat ze naar je toekomen in plaats van te wachten tot een tien minutengesprek.

Deze basis was er voor de pilot ook al. Voor kinderen en vooral voor de 'echte' VE kinderen heeft die extra twee uur meerwaarde. Leidsters merken meer op van de kinderen en dat merk je in de terugkoppeling. Ze zagen bijvoorbeeld dat David veel alleen speelde. Ik merk dat hij nu meer connectie, contact heeft met de andere kinderen. Je ziet dat er meer aandacht is en oog voor de ontwikkeling. Op een gegeven moment had David alle puzzels op de peuterspeelzaal gedaan. Toen is één van de leidster Janine speciaal voor hem op zoek gegaan naar moeilijkere puzzels. Ze weten dat David gek op Memory is en spelen dat regelmatig met hem. Dan komt hij thuis en zegt: ik heb alweer gewonnen met Memory. Er is dus 1:1 aandacht en dat is zó belangrijk. "

Positieve verhalen

"In deze periode wordt de basis voor later gelegd. De rust en regelmaat doet kinderen goed. David komt vol verhalen en met van alles en nog wat naar huis. Vorig jaar hadden ze met kerst van een bekertje een klokje gemaakt en die met kraaltjes en glitters versierd. Er is nu meer tijd voor werkjes. Elke week maakt hij wel een tekening, de mooiste bewaar ik in een mapje. David is een echt knutselkind; hij kan uren kleien, knippen en plakken aan de keukentafel. Dat de peuteropvang goedkoper is dan gastouderopvang vind ik mooi meegenomen. Het gaat niet om wereldbedragen. Veel belangrijker vind ik dat kinderen minder heen en weer gesleept worden van huis naar de opvang, naar school en weer naar huis. Dat is vooral een gevoel van mezelf hoor. Niet van David, hij is zo gemakkelijk. Als ouder zie je meer beren op de weg. Ik zit in de ouderraad van de peuterspeelzaal en in de medezeggenschapsraad van de basisschool. De juf van groep 1 vertelt, dat ze kan merken dat peuterspeelzaal kinderen al gewend zijn aan het continuurooster. Hiervoor waren kinderen soms om twaalf uur kapot en moesten ze ouders bellen: kom je kind maar halen. Steeds meer scholen gaan over op een continuurooster. De pilot heeft laten zien dat een continuurooster zorgt voor rust en regelmaat. De pilot heeft ook thuis rust gebracht. De dynamiek op zo'n dag is anders: je staat niet continu in de ren modus. Ik merk dat in huis en in de huishouding. In de huishouding maak ik meer meters. Normaal gesproken kon ik tussen de middag niets doen. Tijdens de lunch kan ik nu de aardappelen schillen voor het avondeten. Er is meer tijd voor de kinderen en hun vriendjes. Als David moe is, doen we niet veel en hebben we tijd op rustig te knuffelen.

Voor mij is 'De pilot die rust bracht' de rode draad in dit verhaal. Zowel voor de kinderen als voor thuis!

3.3 Ouder 3: LOSLATEN

In eerste instantie zag Antje Postma-Pijl de pilot VVE helemaal niet zitten. Na wat wikken en wegen heeft ze het toch gedaan. Nu ziet ze dat het goed gaat en wat het haar oudste zoon brengt. De jongste staat al in de startblokken.

Antje is de moeder van Wijtze-Oebele (bijna 4 jaar) en Anne-Lubbe (1 jaar en 3 maanden) en getrouwd met Bokke. "Tot na de geboorte van Wijtze-Oebele werkte ik in de gehandicaptenzorg. Snel daarna ben ik huismoeder geworden. De pilot VVE zag ik eerst helemaal niet zitten. Wijtze-Oebele is snel moe. Als ik hem om 12.00 bij Nijntje ophaalde, was hij het meer dan zat en moest hij echt naar bed. Ik dacht dat hij een dag van 08.30 tot 14.00 niet zou kunnen oppakken: dat wordt niets met die jongen."

Zaken op een rijtje

"Toen er een ouderavond kwam rond de pilot, is mijn man daar naar toe gegaan. Het is maar goed, dat jij niet bent gegaan, zei hij naderhand. Mijn eerste reactie op verandering is er namelijk eentje van: dat kan niet. Ik had mensen mee kunnen trekken in mijn reactie. Maar mijn eerste reactie is niet altijd mijn mening, het vertelt iets over gevoelens die bij mij botsen. Pakt hij dit wel op? Heeft hij daar wel behoefte aan? Is het niet sneu voor hem? Ik ben niet een peuterspeelzaal moeder. Vanaf vier jaar naar school gaan, vind ik al vroeg genoeg. Hij was ons eerste kindje, we hebben lang op hem gewacht. Ik vond het lastig hem los te laten.

Ik denk, dat we het gewoon maar moeten proberen, vond mijn man. Een week later hebben we zaken op een rijtje gezet. Scala zag drie mogelijkheden om 16 uur per week VVE in te vullen en koos voor drie dagen van 08.30-14.00. Dat vonden we oke. De optie van een knip in de dag loste het probleem van het slapen van Wijtze-Oebele niet op. Het verhaal van indiceren en direct beginnen met een derde dag, dat vond ik veel te veel. Maar het was ook niet verplicht."

Langzaam aan beginnen

"We zijn dus langzaam aan begonnen. Wijtze-Oebele ging naar de peuterspeelzaal toen hij bijna drie jaar was en hij pakte het goed op. Zo lang hij bij Nijntje is, gaat hij door. Daarna is het einde oefening. In het begin sliep hij van 14.30 tot 16.30 en ging hij gewoon weer om 19.00 uur naar bed. Sinds twee weken heeft hij geen middagslaapje meer nodig. Dat doet me goed. Ik ben blij dat hij deze dagen maakt. Nu weet ik dat hij het straks op school ook redt.

Hij is heel sociaal naar andere kinderen; die interesse had hij van jongs af aan en dat zit nog steeds in hem. Hij vindt het ook heerlijk om te spelen en te knutselen. Niet dat hij een knutseljongen is, maar knutselen is iets dat hij thuis niet doet. Al die knoeiboel; Ik ben meer van zelf spelen, kijken waar ze mee bezig zijn of samen op stap gaan.

Tot aan de herfstvakantie ging het prima, maar na de herfstvakantie wilde hij ineens niet meer naar Nijntje. Hij liep tegen zichzelf aan: je mag niet weg, ik wil het niet. Ik dacht: doe ik het wel goed? Moet ik doorzetten, het is een gevoelig jongentje. Ik denk dat hij veel naar binnen haalt. Dat niet willen heeft wel een tijdje geduurd en is nooit helemaal weggeweest. Januari dit jaar is hij aan zijn derde dag begonnen

Het is goed

Door de Coronacrisis is Wijtze-Oebele een aantal weken thuis geweest. Toen hij vanwege de speciale regeling weer naar Nijntje mocht, merkte ik dat hij de peuterspeelzaal echt gemist heeft. Als ik hem 's ochtends roep, komt hij direct uit bed; ik hoor geen enkele wanklank. Het is goed voor hem dat hij gaat, dat voel ik als hij gaat. Bij hem kan ik die behoefte blijkbaar pas achteraf lezen, bij de jongste is dat

anders. Ook al heb ik mijn vraagtekens bij op tweejarige leeftijd al naar de peuterspeelzaal gaan, die wil nu al. En hij heeft minder slaap nodig.

"Zelf vind ik het heerlijk die dagen tot 14.00 uur. Het was altijd zo maar 11.45 uur. Ik voel nu meer rust en ruimte. Anne-Lubbe krijgt nu ook meer aandacht. Voorheen was het een kwestie van in de kinderkwagen en uit de kinderkwagen. Het leek soms alsof hij alleen maar in de kinderkwagen zat. Tijdens de afgelopen 3-4 weken Corona was ik de hele dag bezig met iedereen die thuis was. Dat vreet energie, je bent uit je ritme en structuur.

Fijn dat Nijntje weer open is; dat we elkaar weer kunnen zien en van elkaar kunnen genieten.

3.4 Duiden van de verhalen van ouders

Door in de verhalen van ouders te duiken en deze te duiden, te bespreken en aan te vullen met de ervaringen van pm-ers en met leidinggevendenden komen we tot de volgende conclusies.

Wat leeft en speelt bij ouders?

Dilemma's waarmee ouders worstelen:

- Hoe combineer ik werk & gezin?
- Hoe kan ik goed voor mijn kind zorgen & goed voor mezelf zorgen?

Meerwaarde van de pilot

De pilot heeft in alle opzichten meerwaarde:

voor kinderen:

- Meer gelegenheid voor sociale contacten,
- Meer tijd voor leerzame activiteiten,
- Een hele mooie voorbereiding op de basisschool periode;

voor ouders:

- Meer rust vanwege aansluiting tijden;
- Meer tijd om iets te doen in het huishouden, bijv. Boodschappen doen, eten klaarmaken;
- Meer aandacht voor de kinderen;
- Meer vertrouwen in de veerkracht en flexibiliteit van hun kind;
- Andere kijk op het kind, loskomen van eigen patronen;
- Minder kosten;

voor broertjes en zusjes:

- Meer rust en regelmaat, meer tijd om te slapen, minder heen en weer gesleept in de buggy;
- Meer aandacht van ouders.

voor de Pedagogisch Medewerkers van Scala:

- Meer (speel)ruimte door verruimde openingstijden;
- Meer tijd voor o.a. knutselwerkjes, bewegen;
- Meer 1:1 aandacht voor tutorkinderen;
- Meer 1:1 aandacht voor niet tutorkinderen, ook kinderen die verder zijn in hun ontwikkeling; Meer tijd om gericht te kijken wat zij nodig hebben (volgen van de ontwikkeling) en in te spelen op hun interesses;
- Aantrekkelijker werktijden

voor het basisonderwijs:

- Minder onderbreking van lestijd, kinderen meer gewend aan continu rooster.
- Eenvoudiger om samen op te trekken in projecten en activiteiten

De pilot heeft bijgedragen aan het vergroten van vakmanschap en de professionaliteit van de pedagogisch medewerkers. Doordat de pedagogisch al in een vroeg stadium betrokken waren bij de pilot is er door hen veel meegedacht. Werkzaamheden werden vanuit een ander oogpunt bekeken, in een andere mal gegoten, waardoor pm'ers bewust stilstonden bij hun vakmanschap, taken en professionaliteit. Pedagogisch medewerkers hebben een enorme drive om de peuter verder te brengen in de ontwikkeling. De pilot heeft eraan bijgedragen dat pm'ers hun eigen professionaliteit in het kader van de pilot weer bewust onder de loep hebben genomen. Vragen: "wat willen wij bereiken?" of "hoe kunnen wij binnen de ruimte binnen de pilot het beste benutten" hebben hieraan bijgedragen. Een pilot is vaak ook "uitproberen". Niet alles wat vooraf beoogd wordt pakt ook daadwerkelijk zo uit. Het middageten is gedurende de pilot periode bijvoorbeeld aangepast en het aanbieden van projecten op de middag bleek te verwarrend voor de peuters. Daarom hebben we ervoor gekozen om de thema's van Piramide uit te breiden en verspreid over de dag aan te bieden.

De volgende mogelijkheden kunnen het vakmanschap verder uitbouwen:

- Training gebruik digibord. Digibord meer inzetten voor zaken als dagstructuur, themakaarten, digitale prentenboeken en educatieve spellen. Op deze manier meer aansluiten bij de basisschool en klaar zijn voor de toekomst;
- De Cito toets komt te vervallen. We gaan op zoek naar peutervolgsystemen die up to date zijn, waardoor zichtbaar wordt waar een kind staat, kleine stapjes gevolgd kunnen worden en waarmee ouders kunnen zien dat het kind gegroeid is.

4. Conclusie en aanbevelingen

De pilot op de Peuterspeelgroepen van Nijntje is zeer positief verlopen. Peuters, ouders en pedagogisch medewerkers zijn enthousiast. Met de kennis en ervaringen die we nu hebben, kunnen en willen we verder.

Om de pilot uit te breiden naar zoveel mogelijk peuterspeelgroepen zullen we allereerst met de gemeente overleggen. Daarnaast is het belangrijk om over de Pilot en de meerwaarde te communiceren in- en extern. We zien de volgende mogelijkheden:

4.1 Communiceren van wat leeft en speelt bij ouders

Richting gemeente en netwerkpartners:

- Peuterspeelgroepen zijn een educatieve, preventieve, voorschoolse basisvoorziening. We kunnen nog meer dan we nu doen laten zien hoe we een bijdrage leveren aan de gemeentelijke opgave "Goed Opgroeien" zoals geformuleerd in de visie Sociaal Domein.
- (Arbeids)participatie van vrouwen is gemakkelijker als peuters langere dagen naar de peuterspeelgroep gaan.
- Arbeidsparticipatie van de pedagogisch medewerkers: (jonge) vrouwen willen meer uren werken, alleen ochtenden is niet voldoende. Met langere openingstijden kunnen pm-ers langere dagen werken, en kunnen we goede mensen vasthouden omdat we hen meer te bieden hebben.
- Signaleren: meer tijd en aandacht biedt ruimte voor betere signalering.
- Gezond en veilig opgroeien; door meer en bredere activiteiten meer ondersteuning in de (talent)ontwikkeling van peuters.
- Meer samenwerking met basisscholen mogelijk.

4.2 Communiceren van de meerwaarde van de pilot

Om de pilot verder uit te rollen over zoveel mogelijk Peuterspeelgroepen willen we de evaluatie en de verhalen van ouders en de ervaringen van pm-ers delen met:

Centrale Oudercommissie & oudercommissies van de verschillende locaties

- Herkennen jullie je in de uitkomsten van de evaluatie. Delen jullie de conclusies en aanbevelingen?
- Herkennen jullie je in de verhalen van de ouders? Hebben jullie ook dezelfde twijfels en/of verwachtingen?

Collega Pedagogisch Medewerkers

- Inspelen op mogelijke twijfels die leven, bewustmaken: dit gun jij kinderen, ouders en jezelf. Langere dagen maken geeft jezelf ook rust. Een langere dag zorgt voor het gevoel: tijd om te doen wat je altijd al deed alleen dan beter.

Gemeente

- Liefst alle locaties open van 8.30- 14.00 uur
- Ruimer aanbod van VE. Alle kinderen gelijke kansen, ongeacht in welk dorp zij wonen.
- Verlengde openingstijden maakt dat Scala betere contracten kan bieden aan Pedagogisch Medewerkers en goede mensen vast kan houden.
- Randvoorwaarden openingstijden versus taakuren zijn beter in verhouding.
- Koptarief kan vervallen: minder "gewone" subsidie en meer VE subsidie.

5. VE 16 uur op alle PSG locaties

Op dit moment bieden we op 7 locaties 10 of 10,5 uur VE aan. Gezien de geslaagde Pilot is ons advies om overal de openingstijden te verruimen vanaf het schooljaar 2020-2021. Zo bied je alle kinderen dezelfde kansen. We weten uit ervaring dat ouders niet gaan reizen om het kind op een andere locatie te brengen waar wél VE aanbod is en dat middagen met alleen VE peuters niet wenselijk is en niet geliefd bij ouders.

Onze wens is:

- op zoveel mogelijk PSG locaties de openingstijden verruimen met 2 uur per dag zodat de openingstijden van 8.30 uur tot 14.00 uur worden,
- de opening op middagen op zoveel mogelijk locaties laten verdwijnen,
- op alle locaties zo mogelijk 16 uur VE aanbieden,
- alle peuters kunnen op de locaties met langere openingstijden twee dagen van 8.30 uur tot 14.00 uur naar de peuterspeelgroep,
- alle VE peuters kunnen op de locaties met langere openingstijden drie dagen van 8.30 uur tot 14.00 uur naar de peuterspeelgroep,
- voor alle peuters is meer tijd voor ontwikkelingsstimulering mede door meer themagerichte activiteiten en meer samenwerking met basisscholen en anderen,
- alle peuters met een VE indicatie nemen deel aan VE.

Om deze wens uit te laten komen is onderzocht of het mogelijk is en tegen welke kosten. Op basis van het aantal peuters en rekening houdend met het huidige aantal VE peuters per locatie in de eerste drie maanden van 2020 zijn de volgende conclusies getrokken:

Verruiming openingstijden naar 8.30 uur tot 14.00 uur

- Op acht van de negen PSG locaties kunnen de openingstijden uitgebreid worden naar 8.30 uur tot 14.00 uur. Bij PSG 't Kwetternest kan dit alleen als er voor twee dagen in de week een extra ruimte gehuurd kan worden, omdat er anders niet wenselijke wachtlijsten ontstaan. Dit is mogelijk omdat in Brede School De samensprong leegstand is. De kosten van extra huur kunnen gedekt worden door extra inkomsten van ouderbijdragen en hogere VE subsidie door meer uren VE.
- Op PSG De Krullevaar in Oosterwolde is het op basis van het huidige aantal (VE) peuters niet mogelijk de openingstijden te verruimen. Als alle huidige VE peuters drie dagen en niet VE peuters twee dagen mogen komen, zijn er 7 dagen nodig. Die zijn er niet en binnen IKC Wolderwijs, is geen ruimte om een extra lokaal te huren. Een wachtlijst creëren is niet wenselijk.

Met middagopening stoppen

- Op acht van de negen PSG locaties verdwijnen de middagopeningen.
- Op PSG de Krullevaar is dit niet mogelijk tenzij we accepteren dat er wachtlijsten ontstaan en VE niet meer aangeboden kan worden.

Op alle PSG locaties VE 16 uur aanbieden

- Zeven PSG locaties zijn minimaal drie dagen open en daar kan 16 uur VE aangeboden worden.
- Twee PSG locaties zijn nu op basis van het aantal peuters twee dagen open. Hier kan geen 16 uur VE aangeboden worden. Wel wordt op deze locaties met Piramide gewerkt en biedt uitbreiding van openingsuren ook hier meer mogelijkheden.
- Voor PSG de Krullebaar stellen we voor om de VE uren uit te breiden door meer middagen aan te bieden. De verwachting is dat ouders hier weinig gebruik van zullen maken. De verwachting is ook dat als geen VE meer aangeboden wordt, ouders niet zullen switchen naar PSG Nijntje maar af zullen zien van VE. Dit komt mede doordat veel ouders ook kinderen op de basisschool hebben en dan nog meer heen en weer moeten reizen. We stellen voor het extra dagdeel VE/extra dagdelen VE te handhaven en te blijven subsidiëren.

Alle peuters mogen twee dagen en VE peuters drie dagen naar de peuterspeelgroep

De Pilot leert dat peuters hetzelfde aantal dagen komen als voorheen. Peuters komen dus daadwerkelijk meer uren.

Alle peuters worden meer gestimuleerd in hun (talent)ontwikkeling

Uit de pilot blijkt dat er voor alle peuters meer aandacht is en dat het aanbod aan themagerichte activiteiten vergroot is.

Alle peuters met een VE indicatie nemen deel aan VE

Tijdens de pilot is het aantal peuters met een VE indicatie dat deelneemt aan VE toegenomen. Ouders vinden het prettiger dat peuters nu drie dagen kunnen komen in plaats van twee ochtenden en de niet geliefde middag. Niet alle ouders van peuters met een VE indicatie nemen deel: ouders vinden drie dagen te veel, de peuter gaat ook nog naar een gastouder of kinderopvang, ouders zien het nut niet. Partners blijven in gesprek met ouders om de meerwaarde van VE onder de aandacht te brengen.

6. Financiën

Er is een berekening gemaakt op basis van het huidige aantal peuters en de huidige deelname aan VE én er van uitgaande dat op alle locaties 16 uur VE aangeboden wordt. De berekeningen laten zien dat de inkomsten uit (compensatie) ouderbijdragen, zowel uit KOT als gemeentesubsidie, toenemen. De gemeentelijke subsidie neemt toe doordat er meer uren gecompenseerd worden door de ruimere openingstijden. De subsidie VE neemt toe doordat voor alle ouders de derde dag van 5,5 uur in plaats van 1 dagdeel van 3 of 3,5 uur gratis is.

Het koptarief is vanwege berekeningen van de Pilot VE bij aanvang al verlaagd van € 1,14 naar € 0,40 per peuter per uur waarbij gelijktijdig de VE subsidie per unieke peuter die deelneemt aan VE per schooljaar verhoogd is. Dit blijkt niet tot hogere tekorten in de exploitatie te leiden.

Bij het aanbieden van 16 uur VE op zoveel mogelijk locaties en het daarbijhorende verruiming van de openingstijden is berekend dat het mogelijk is het koptarief af te schaffen. Dit wordt gecompenseerd door hogere ouderbijdragen en hogere subsidie voor ouders die niet in aanmerking komen voor KOT en de hogere VE subsidie. De stijging van personele lasten kan worden bekostigd uit de stijging van de ouderbijdragen en de hogere subsidie inkomsten. Doordat de verhouding taakuren/openingstijden beter wordt, leidt het afschaffen van het koptarief niet tot een negatievere exploitatie. De verwachting is zelfs dat de peuterspeelgroepen weer kostendekkend geëxploiteerd kunnen worden.

Afschaffing van het koptarief leidt tot een verschuiving van "gewone" subsidie naar VE subsidie. Hier zit wel een gevaar in: als het aantal (deelnemende) peuters met een VE indicatie (veel) lager wordt dan worden de inkomsten uit VE (veel) lager. Het streven naar minder achterstanden waardoor het aantal VE peuters afneemt mag niet leiden tot een verliesgevende exploitatie. Mocht dit het geval zijn, dan zullen in overleg met de gemeente besluiten genomen worden hoe de exploitatie sluitend kan blijven: minder activiteiten en/of bezuinigingen en/of weer invoering van het koptarief.

Samenvattend

Invoering van VE 16 uur met verruimde openingstijden op zoveel mogelijk peuterspeelgroepen leidt in vergelijking met de huidige bevoorschotte subsidie tot een verlaging van de "gewone" subsidie met bijna € 45.000 en een verhoging van de geormerkte rijkssubsidie voor VE van ruim € 65.000.